1889-05-03

AFSENDER
Niels Skovgaard

MODTAGER
Joakim Skovgaard

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Afsendersted:
Hydra

Modtagersted:
Rosenvænget Hovedvej 27

Omtalte personer:
Susette Cathrine Holten
Joakim Skovgaard
Niels Skovgaard

Arkivplacering:
Mappe 18 nr. 54 og Mappe 18 nr. 54 a-b

DOKUMENTINDHOLD

Niels Skovgaard har forladt Grækenland og er på vej mod Italien. Han beder Joakim Skovgaard tage imod de billeder han har malet i Grækenland, og som han har sendt hjem til Danmark. Blandt det hjemsendte er der ting som han mener kan inspirere Joakim Skovgaard i hans arbejde med værket "Peninna spotter Hanna".

TRANSSKRIPTION

Mappe 18 nr. 54 – 54a – 54b

Skibet "Bosforo" 3 Mai 89.

Kære Joakim!

I dette øjeblik paserede vi pynten af Hydra, så fra nu af fjærner vi os mere og mere fra Grækenland. Ja jeg ved ikke, om der måske er en eller anden lille ø endnu, som vi skal forbi. Men hvorom alting er, så går det nu mod Sisilien. Vi går iland i Catania og tager så til Girgenti og ser Templerne, og derfra til Palermo. Selinunt kommer vi ikke til, der er ingen jernbane dertil, og der står nok ikke meget, hvad der derimod gjør i Girgenti. Ja nu er jo, som Du kan vide, Peleponesturen overstået. Jeg er nærved at sige, at Mykene var det bedste, men det var jo væsentligst landskabet som gjorde udslaget. I kunstnerisk henseende

-2-

var jo selvfølgelig Olympia bedst, men det kendte jeg jo nogenlunde fra Berlin. Vi begyndte med Ægina der var dyrket omtrent som en have, der var meget yndigt. Templet var aldeles bedårende, det var som skudt op af jorden. Jeg kan ikke nægte, at jeg synes det er finere end Partenon, men jeg indrømmer, at Partenon har en statelighed som overgår alt hvad jeg har set af arkitektur, og formodentlig også hvad jeg får at se. Ægina templet har en dejlig askegrå farve og lå i et henrivende landskab, man så jo helt op til Parnassos. Fra Ægina tog vi tilsøs til Nauplia, hvor der også var meget smukt, men i stil med sådan noget som Genfersøen. Bedre blev landskabet da vi kom lidt nordligere, og da vi så nåede Mykene, var vi så væk,

-3-

som vi kunde være. Borgen ligger nær op under tre mindre bjærge, men de linier de bjærge har, er dog de dejligste jeg har truffet, det er tre kegler med nogen variation, men vinklerne i dem er store og simple, og dog flotte.

Henimod disse bjærge strækker sig et bakket terin, og på en af disse bakker ligger M. Dette terin var væsentligst beklædt med bygmarker, der

bølgede i blæsten, og skinnede som silke, medens bjærgene var askegrå. Og så så man ned over hele den flotte Argosdal, med snebjærge bagved, og aldeles mageløs karakterfulde linier.

Det var ved at opgive at se langfredagsprosesionen i Athen, at vi fik tid til at se M. Og det var sandelig et held. Jeg var også ganske slået af den store grav (Agamemnons grav eller Atreusskatkammer kaldt). Jeg synes,

-4-

at det var af bedste slags arkitektur. Den virkede så højtidelig og alvorlig som en kongegrav bør det.

Løverne på Løveporten var ikke så gode som man efter Baedeker skulde vente. Derefter lå vi igen i Nauplia, så Tiryns og tog til Korinth. Ja nu kommer jeg desværre til at bedrøve Dig,- jeg så lidt dans der 1ste påskedag, men jeg fandt den næsten styg, men jeg tvivler ikke på, at Du har været der under meget heldigere omstændigheder; det var også dissigt medens vi var der. Templet syntes jeg udmærket om, det er meget karakterfuldt. Så tog vi med skib til Patras og Katakolo. Der var jo også udmærkede bjærglinier ved den Korinthiske bugt, men Helikon gjør sig jo ikke noget vidre.

I Olympia traf vi sammen med

-5-

Mappe 18 nr. 54a

omtrent en snes tydske arkæologer, det tog stemningen noget bort. De rejste dog efterhånden, og den sidste dag vi var der, var vi alene med en gammel tysk maler, der var meget sympatisk, men vist ikke nogen stor kunstner, han [?] for at male en rekonstruktion af hele Olympia, og skulde senere male en do. af Akropolis.

Den 4de.

Idag har søen været for lebendig til at jeg har kunnet skrive før nu, men nu går det an. Det er meget upraktisk at give folk suppe at spise i søgang, der var ikke en, for hvem den ikke røg ud af talerkenen; jeg fik min i skødet, det gjorde vådt og varmt, så jeg følte mig, som da jeg var en lille dreng, jeg blev næsten skamfuld. Det var noget farligt sludder jeg begyndte med i går, jeg tænkte

-6-

mig ikke om, vi skulde jo både forbi kap Malea og kap Matapan. Men det skete rigtignok i mørke, så det blev mig aldrig forundt at se Taigetos.

Hvad vi har malet i Grækenland er pakket i en kasse, og vore købte draperier i en anden, de skal efter bestemmelsen afgå fra Piræus den

9ende Mai (dansk tidsregning) og vil så antagelig være i København omkring den 1ste Juni (x måske lidt før). De går med et af det forenede dampskibsselskabs skibe, som hedder "Antwerpen". Det er Rahbek som besørger afsendelsen, og jeg har opgivet ham som adresse blot Skovgaard. Rosen. o.s.v. det er for at anmeldelsen kan ligge til mig selv, dersom Du eller Cathrine ikke er hjemme og klarer tingene hjem til Rosenvænget. For at gjøre dig opsat på at besørge dette,

-7-

vil jeg lade Dig vide, at det er ikke usansynligt, at der kan være draperier imellem som Du kan bruge til Penina og Hanna, dersom det ikke er for sent, Du må gærne benytte Engelsteds draperier såvel som mine, men Du må endelig passe på ikke at pille nogle små sorte tråde af, som sidder som mærke på hvad der er hans. Dersom Du rejser inden det kommer, så må Du endelig bede frøken Hjort om at tage imod anmeldelsen og gjemme den vel til mig, jeg kommer jo nok engang i Sommerens løb. Du kan også bede hende sende den til Onkel Kristian, for hun rejser jo sommetider bort, skønt nu vel ikke mere da Lunds er rejst. Jeg håber nu at Du er hjemme og klarer det udmærket. Tak. For at Du kan være lidt forberedt ved fortoldningen, så ligger der øverst i kassen nogle ting som ikke

-8-

skal fortoldes, det er en eller snarere to brugte blå kjoler, min gamle "Jæger" – frakke, sko, brugte snavsede lagener af krympet tøj, samt pressede planter til prof. Lange. Disse kan Du give ham, men jeg tror de er umulige. Derefter kommer et lag med det som måske skal fortoldes, det er to par små græske sko, nogle gule hovedtørklæder, dette er nyt;

og nogle forklæder, som jeg ikke ved om er nye, (x de forklæder som ligger dybere nede er brugte). Der bør ikke betales told af mere end dette, resten er brugte til dels meget brugte ting, og de ere mange. Der er et par store hvidlige tæpper med farvede striber, det kan være de også ligger øverst, de er brugte, vi har selv ligget med dem, og falmede. I kassen med billederne er der skruet ting på blindramme både i bunden og på låget, og under disse er der anbragt løse

-9-

Mappe 18 nr. 54b

billeder og studier, men ikke andet, det kan Du rolig forsikre Toldvæsnet, dersom de vil undersøge det.

Engelsted beder om hans ting må blive hos Dig indtil han kommer hjem. Jeg havde engang brev fra Lemming, han vilde have et billede, og jeg lovede ham, at han kunde få lov til at se på, hvad jeg sender hjem. Der er

ikke andet tilsalgs end to ting, det ene et med dugskinnende marker inde i billedet og en skyet himmel. Sådan noget.

Det skal koste 400 kroner. Det andet er et lyst et med nogle enkelstående oliventræer ned ad en skråning. Fra solen, henad aften. Sådan noget.

Pris 500 kroner. Du må naturligvis tage alting ud af kassen, det har det jo bedst af.

-10-

Jeg glæder mig meget til i Palermo at se metoberne fra Selinunt, og jeg må tilstå at det gjør noget, at de regnes for megarisk kunst, for den har jeg jo ikke set meget til, den smule kunst der var i Megara, kan vist ikke regnes dertil, og så har jeg kun set gavlrelieffet fra Megarernes skathus i Olympia, der er jo vist nok noget ved det, men det er dog meget kejtet, og er så ødelagt, at der ikke er meget at se. Men kunde jeg nu få noget udmærket at se fra Megara, vilde det glæde mig meget, for jeg holder dog en klat af byen, selv om jeg, da jeg var der, syntes jeg led mange kvaler.

Lev vel og hils.

Jeg glæder mig til at se Peter igen, også til Johan Tomas, men han var dog for lille da jeg rejste til at have fået noget egentligt tag i mit hjerte.

Din broder.

I morgen tidlig skal jeg se Etna.

OMTALTE VÆRKER

Peninna spotter Hanna.1890. Skovgaardmuseet Nr. 00.151.

Skibet „Bosforo" 3 Mai 89.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 18 Nr. 54

Kære Joakim!

I dette øjeblik passerede vi pynten af Hydra, så fra nu af fjærnes vi os mere og mere fra Grækenland. Ja jeg ved ikke, om der måske er en eller anden lille ø endnu, som vi skal forbi ~~endnu~~. Men hvordan alting er, så går det nu mod Sicilien. Vi går iland i Catania og tager så til Girgenti og ser templerne, og derfra til Palermo. Selinunt kommer vi ikke til, der er ingen jernbane dertil, og der står nok ikke meget, hvad der derimod gjør i Girgenti. Ja nu er jo, som Du kan vide, ~~P~~eloponesturen overstået. Jeg er nær ved at sige, at Mykene var det bedste, men det var jo væsentligst landskabet som gjorde udslaget. I kunstnerisk henseende

var jo selvfølgelig Olympia bedst,
men det kendte jeg jo nogenlunde
fra Berlin. Vi begyndte med
Ægina det var dyrket ~~antaget~~ om=
trent som en have, der var meget
yndigt. Templet var aldeles bedår=
ende, det var som skudt op af jorden.
Jeg kan ikke nægte, at jeg synes det er
finere end Partenon, men jeg indrøm=
mer, at Partenon har en statelighed
som overgår alt hvad jeg har set af arki=
tektur, og formodentlig også hvad
jeg får at se. Ægina templet har
en dejlig askegrå farve og lå i et
henrivende landskab, man så jo
helt op til Parnassos. Fra Ægina
tog vi tilsøs til Nauplia, hvor der
også var meget smukt, men i stil
med sådan noget som Geijersten.
Bedre blev landskabet ~~når me~~ da vi
kom lidt nordligere, og da vi så
nåede Mykene, var vi så vake,

som vi kunde være. Borgen ligger
nær op under tre mindre bjærge,
men de linier de bjærge har, er dog
de dejligste jeg har truffet, det er
tre kegler med nogen variation, men
vinklerne i dem er store og simple,
og dog flade. Henimod disse bjærge
strækker sig et bakket terræn, og
på en af disse bakker ligger M.
Dette terræn ~~t~~ var væsentligst bedækket
med bygmarker, der bølgede i blæst,
og skinnede som silke, medens bjærgene
var askegrå. Og på så man ned
over hele den flade Argosdal,
med snebjærge bagved, og aldeles
mageløs karakterfulde linier.
Det var ved at opgive at se lang=
fredags processionen i Athen, at vi
fik tid at se M. og det var sand=
lig et held. Jeg var også ganske slået
af den store grav (Agamemnons grav eller
Atreus skatkammer kaldt). Jeg synes,

at det var af ældste slags arkitektur.
Den virkede så højtidelig og alvorlig
som en kongegrav bør det.
Løverne på Løveporten var ikke så
gode som man efter Baedeker skulde
vente. Derefter lå vi igen i Nauplia
så Tiryns og tog til Korinth. Ja
nu kommer jeg desværre til at
bedrøve Dig, — jeg så lidt dans
der 1ste påskedag, men jeg fandt
den næsten styg, men jeg tvivler
ikke på, at Du har været der
under meget heldigere omstændig-
heder; det var også disigt medens
vi var der. Templet syntes jeg
udmærket om, det er meget karak-
terfuldt. Så tog vi med skib
til Patras og Katakolo. Der var
jo også udmærkede bjerglinier ved
den Korinthiske bugt, men Helikon
gjør jo ikke noget videre.
I Olympia traf vi sammen med

2)

omtrent en snes tydske arkæologer, det tog stemningen noget bort. De rejste dog efterhånden, og den sidste dag vi var der, var vi alene med en gammel tysk maler, der var meget sympatisk, men vist ikke nogen stor kunstner, han stå for at male en rekonstruktion af hele Olympia, og skulde senere male en do. af Akropolis.

Den 4de. Idag har søen været for levende til at jeg har kunnet skrive før nu, men nu går det an. Det er meget upraktisk at give folk suppe at spise i søgang, der var ikke en, for hvem den ikke røg ud af talerkenen; jeg fik min i skødet, det gjorde vådt og varmt, så jeg følte mig, som da jeg var en lille dreng, jeg blev næsten skamfuld.

Det var noget farligt skudder jeg begyndte med igår. jeg tænkte

mig ikke om, vi skulde jo både
forbi Kap Malea og Kap Matapan.
Men det skete rigtignok i mørke,
så det blev mig aldrig forundt at
se Taigetos.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 18 Nr. 54a

Hvad vi har malet i Grækenland
er pakket i en Kasse, og vore købte
draperier i en anden, de skal efter
bestemmelsen afgå fra Piræus den
9nde Mai] (dansk tidsregning) og vil
så antagelig være i København om-
kring den 1ste Juni.× De går med
et af det forenede dampskibsselskabs
skibe, som hedder „Antwerpen".
Det er Rahbek som besørger afsendelsen
og jeg har opgivet ham som
adresse blot Skovgaard. Rosenv. o.s.v.
det er for at anmeldelsen kan
ligge til mig selv, dersom Du eller
Cathrine ikke er hjemme og klarer
tingene hjem til Rosenvænget. [For at
gjøre Dig opsat på at besørge dette,

× måske lidt før.

vil jeg lade Dig vide, at det er ikke
usandsynligt, at der kan være drape-
rier imellem, som Du kan bruge til
Ninna og Hanna, dersom det ikke
er for sent. Du må gærne benytte
Engelsteds draperier såvel som mine,
men Du må endelig passe på ikke
at pille nogle små sorte tråde af,
som sidder på som mærke på
hvad der er hans.] Dersom Du
rejser inden det kommer, så må Du
endelig bede frøken Hjort om at
tage imod anmeldelsen og gjemme den
vel til mig, jeg kommer jo nok
en gang i Sommerens løb. Du kan
også bede hende sende den til Onkel
Kristian, for hun rejser jo sommetider
bort, skønt nu vel ikke mere da
Lunds er rejst. Jeg håber nu at
Du er hjemme og klarer det udmærket,
tak. For at Du kan være lidt
forberedt ved fortællingen, så ligger
der øverst i Kassen nogle ting som ikke

skal fortoldes, det er en eller snarere
To brugte blå kjoler, min gamle „Jæger“-
frakke, sko, brugte snavsede lagener ×
af krympet tøj, samt pressede planter
til prof. Lange. Disse kan Du give
ham, men jeg tror de er unødige.
Derefter kommer et lag med det som
måske skal fortoldes, det er to par
små græske sko, nogle gule hoved-
tørklæder, dette er nyt; og nogle
×forklæder, som jeg ikke ved om er
nye. Der bør ikke betales told
af mere end dette, resten er brugte
tildels meget brugte ting, og de ere
mange. Der er et par store hvidlige
tæpper med farvede striber, det kan
være de også ligger øverst, de er
brugte, vi har selv ligget med dem, og
falmede. I kassen med billeder
er der skruet ting på blindramme
både i bunden og på låget, og
under disse er der anbragt løse

× de forklæder som Søster Dyben mente er brugte.

3) billeder og studier, men ikke andet,
det kan Du rolig forsikre Toldvæsenet,
dersom de vil undersøge det.
Engelsted beder om hans ting må
blive hos Dig indtil han kommer
hjem. Jeg havde engang ~~et~~ brev
fra Lemming, han vilde have et
billede, og jeg lovede ham, at han
kunde få lov til at se på, hvad
jeg sender hjem. Der er ikke
andet tilsalgs end to ting, det ene
et med dugskinnende marker inde
i billedet og en skyet himmel:
Sådan noget.
Det skal koste
400 kroner.

Det andet er et lyst et med nogle
enkeltstående olivntræer med ud i en skrå-
ning. ~~Afsted~~ Fra Solen, henad aften.
Sådan noget.
Pris. 500 kroner

Du må naturligvis tage altting ud
af kassen, det har det jo bedst af.

Jeg glæder mig meget til i Palermo
at se metoberne fra Selinunt, og
jeg må tilstå at det gjør noget, at
de regnes for megarisk kunst for
den har jeg jo ikke set meget til, den
smule kunst der var i Megara, kan
vist ikke regnes dertil, og så har
jeg kun set gavlrelieffet fra
megarernes skathus i Olympia,
der er jo vist nok noget ved det
men det er dog meget skjult, også så
ødelagt, at der ikke er meget at se.
men kunde jeg nu få noget udmær-
ket at se fra Megara, vilde det
glæde mig meget, for jeg holder dog
en klat af byen, selv om jeg, ~~[illegible]~~
da jeg var der, syntes jeg led mange
kvaler. Lev vel og hils.
Jeg glæder mig til at se Peter igen,
også til Johan Tomas, men han var dog
for lille da jeg rejste til at have
fået noget egentligt tag i mit
hjærte.

Din broder,

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 18 Nr. 546

Imorgen tidlig skal jeg se Etna.